

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy bors . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Égész évre . . . 110 K Égész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Or Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A magyar falu egészsége

A népjóléti miniszter maga is megdöbbentően állapította meg, hogy az ország közegészségügye éppen nem mondható kielégítőnek. Különösen elszomorító állapotok vannak a szinmagyar vidékeken, a nagy magyar Alföld délibábos rónájának falvaiban. Debrecenről Szolnokig nincs egyetlen kórház s a nádfüdteles házikók lakóinak kilométereket kell megtenniük, ha orvosi tanácsot kényszerülnek igénybevenni.

Ez az oka annak, hogy a füstös, kormos városok tulzsufolt bérkaszárnyaiban egészségesebbek a magyar munkások és kisebb köztűk a halálozási arányszám, mint a falusi zsellérek, a fehér-falu, nádfüdteles házikókban lakó, egészséges levegőben élő mezőgazdasági munkások között.

A kormány segíteni akar ezen az állapoton, — de mi úgy érezzük, hogy itt nem elég a jóakarát, itt azonnali hatalmas és komoly munkára, sürgős beavatkozásra van szükség. A magyar falu egészsége drágább nekünk mindennél a világon, mert mi tudjuk, hogy ahogyan van elválaszthatatlanul hozzáfűzve a magyar nemzet egész egzisztenciája: jelene és jövője.

Ha a magyar falvakban napról-napra erőtlenebb lesz a dolgos kéz, ha egyre esendesebb a nótás, dalos ajak, ha az életerőt zavartalanul rághatja a jól ismert, veszedelmes fereg és nincs aki utját állja neki, akkor Magyarország szomorú és vigasztalann jelenéből sohasem lesz feltámadás, sohasem lesz valóra vált remény és milliók ajkán repeső boldog jövőndő!

A magyar falu egészsége kell, hogy mindenekfölött való, elsőrendű gondja legyen a kormánynak. Ép lélek csak egészséges, ép testben lakozhatik.

A férgek által megrágott, megeseonkított, moggyalázott hazának pedig szüksége van nem csak ép lélekre, hanem egészséges emberekre is. Akik magyarul tudjanak érezni, magyarul tudjanak gondolkodni, magyarul tudjanak lelkesedni, de magyarul tudjanak cselekedni is. Akikben legyen romlatlan, tiszta szív, melyet nem érintett meg a szemfényvesztő kalandorok mételyző aknamunkája, nem tántorított meg a haza ellenségeivel ölelkező álpróféták demagógiája, hanem egyenesen, őszintén és tan torihatatlan hűséggel ragaszkodnak a nemzeti hagyományhoz, az ősök hitéhez, a nemzeti királyához és az ezeréves haza ideáljaihoz.

Testükben legyen duzzadó erő, karjukban acélos izom, legyen szervezetükben ellenálló energia, mely diadalmaskodni tudjon a harcok mezején és vissza tudja szerezni az ország elvesztett határait. Ilyen lelket, ilyen testet pedig csak a magyar falu őseréje tud adni a hazának. Csak ott, a falu nemes egyszerűségében, érintetlen tisztaságában fejlődhetik ki az a magyar lélek, amely meg tudja menteni a hazát a végelgyengüléstől, amely áldozatkész, nagy és nemes, és érezni, hevülni tud a nemzeti ideálokért. Csak ott, a falu füst- és korommentes egészséges levegőjében fejlődhetik erőssé és izmossá az a magyar kar, amely vitézül tudja forgatni a fegyvert az elrablott határok visszaszerzésére.

A magyar falu egészsége a nemzet egyetlen olyan kincse, amelyre számítani és építeni lehet igazán. A kormánynak kötelessége, hogy ez az egészség a haza érdekében megóvassék és a magyar falu időtlen-ideőkig a nemzet kiapadhatatlan ősforrása legyen!

Indemnitás a Ház előtt

Apponyi tiszteletére formális ülés lesz pénteken

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

A nemzetgyűlés mai ülését egy negyed 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky István* elnök. Napirend előtt felolvasták az indítványkönyvet melyben 4 indítvány szerepel és az interpellációs könyvet, amelybe 8 interpelláció van bejegyezve. Ez utóbbiakra fél 1 órakor fognak rátérni.

Napirend szerint következik az *indemnítási javaslat* tárgyalása. *Róbert Emil* előadó felolvassa a javaslatot és elfogadásra ajánlja. A Ház a javaslatot általánosságban minden vita nélkül elfogadja. A részletes tárgyalásnál a 8-ik pont után *Ráday Gedeon* belügyminiszter új 9-ik szakaszt indítványoz, mely szerint a rendőri bejelentő úrlapok árát a belügyminiszter rendeli el. A Ház az új szakaszt elfogadja, ugyancsak a javaslat többi szakaszait is változtatás nélkül. A javaslatot harmadszori olvasásban a legközelebbi érdemleges ülésen tárgyalják.

Ezután *Hermann Miksa* előadó terjeszti be a szénjogi illetékről szóló törvényjavaslatot. A Ház a javaslatot általánosságban minden vita nélkül, a részletes tárgyalás során az első szakaszt az előadó módosításával, a többi szakaszokat változatlanul elfogadja.

Ugyancsak *Hermann Miksa* ismerteti a bányavállalatokra vonatkozó illetékek szabályozásáról szóló javaslatot, melyet általánosságban vita nélkül elfogadnak. A részletes tárgyalásnál az első szakaszhoz az előadó ajánl stílusos módosítást, mellyel a javaslatot részleteiben is elfogadják, ugyancsak a *szivarkapapir* megadóztatásáról szóló javaslatot is.

Örffy Imre ismerteti ezután az értéktárgyak kivételéről szóló törvényjavaslatot.

Haller József szól a javaslatához és kéri a pénzügyminisztert, hogy a lefoglalt valuták ügyét valahogy rendezze, mert a lefoglalás tartama alatti érték hullámzás miatt úgy az államot, mint a tulajdonosokat nagymérvű károsodás érte. Arról is szeretne tájékozást nyerni

hogy a valutacsempészek leleplezői milyen jutalomban részesülnek?

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter megnyugtató válaszában kijelenti, hogy ha a pénzkicserélést és a vagyonváltást befejezte, mindenkinek megengedi, hogy pénzét és értékpapirjait atvihesse a határon.

Ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadják.

Bartos János előadó ajánja elfogadásra a postadíjmentességről szóló javaslatot.

Scholtz Ödön indítványt nyújt be, amelyben kéri, hogy az egyházaknak továbbra is engedélyezzék a postadíjmentességet.

Ernst Sándor hozzájárul az indítványhoz, ugyancsak *Rubinek Gyula* is.

Birta József az evangélikus egyház nevében kéri a javaslat elfogadását.

Hegyeshalmy kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy azért kellett a postadíjmentességet megszüntetni, mert a levélforgalomnak 34 százaléka volt díjmentes, ami 100 milliót jelent az államnak. *Scholtz* indítványához nem járulhat hozzá, de megnyugtatta, hogy az egyházak megfelelő kárpótlásban fognak részesülni.

Vass József kultuszminiszter megnyugtató válaszát tudomásul a miniszteri bejelentést és kijelenti, hogy a kultuszminisztérium jövő évi költségvetésben meg lesz az intézkedés az egyházak portó kötelezettségi pótlékára.

Scholtz Ödön indítványát visszavonja és a Ház a javaslatot változatlanul elfogadja, ugyancsak minden vita nélkül a védjegyek hatályosabb védelméről szóló javaslatot is.

Elnök napirendi indítványt tesz, hogy a Ház legközelebbi ülését pénteken d. e. 10 órakor tartsa és tekintettel arra, hogy a nemzet nagy fia, *Apponyi Albert* gróf 75-ik születésnapját ünnepli, javasolja, hogy a Ház a pénteki gyűlés napirendjére *Apponyi Albert* gróf érdemeinek elismerésül az ő ünneplését tűzze ki.

Déry Frigyes szobra előtt

Mély bánat ért: szép ifju feleséged
 Nagyhiútlan ragadta el halál,
 S mikor a fűjálom tűz-sebe éget
 Lelked vigaszt a régmúltban talál.
 Romok fölött állasz s itt hátrahévely
 Ott jár előtéd Tudomány s a Hit,
 Karon fognak s az óvilágba lépsz be,
 Mindegyike bölcseségre tanít.

Habár jó szivedet tépje bu bánat:
 Hazád szerelme abban lángra gyul.
 Itt akarsz építeni oly sziklavárat,
 Hol a régmúlt jelenné alakul...
 Buzgalom, tudásvágy tűzeli lelked,
 Hogy ősidőkből kincseket kutass,
 Miért fáradozál, elérve lelked.
 Nem hiába küzdél bátor utas!

Ami összegyűjtél nagy annak ára,
 Számban kifejezni nagyon nehéz,
 Miel drága ereklye volt az lezárva.
 Nem ártott annak rozsdá és penész.
 De mégis ha úgy áll elszigetelve
 Nem veszi ennek hasznát senkikem.
 Hiszen e világnak bölcs, régi elve:
 „Mire a múlt tanít, azt elhiszem!”

Értékét veszté kelet drága gyöngye,
 Ha nem ékesíti szép nő nyakát.
 A gyémánt is ledobva sárgöröngybe,
 Élvezetet, gyönyört kinek sem ad.
 Nemes gyűjtő, arra bírt id ez eszme,
 Hogy kincseid hazádnak adjad át,
 Hogy így ezekből egy is el ne vesszne,
 Mig elérjük szebb jövőnk hajnalát.

Hála neked! Ósvárosunkra tekintve
 Drága kincseidet ide hozod
 Múltból meríteni erőt ide hívj be,
 Zengj régi nótá... nálad a koboz!
 Sirból kiszállnak daliás leventék,
 Fejökön sisak, mellükön paizs,
 Kik az ellent mind egy szálíg leverték
 Te igézed elénk őket ma is!

Gyűjteményed népünk élethű tükre,
 Rávilágít miként élt a magyar,
 Sok rejtélyes titok ma kiderítve,
 Világos lesz, mit ködfátyol takar.
 Emlékszobrod igaz hálánk taauja,
 Századokig őrzi a kegyelet
 Késő utód is becsülni tanulja
 Déry Frigyes, a te nagy nevedet!

Könyves Tóth Kálmán.

A Ház az indítványhoz egyhangú lelkesedéssel hozzájárult.

Tíz perc szünet után Scholtz Ödön szóvá teszi, mint első interpelláló, hogy a háboru utolsó idejében elrekvirált harangok és fémek egy része illetéktelen kezekbe jutott. Rámutat arra, hogy a bécsi arzenálban nagymennyiségű oly harang van felhalmozva, ami tőlünk származik. Arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy tegye lehetővé ezek visszaküldését.

Hegyeshalmi kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy mindent el fog követni arra nézve, hogy a harang nélküli templomok haranghoz jussanak. Máris tárgyalások folynak a bécsi arzenálban levő harangok visszaszállítása ügyében.

Az oláh megszálló csapatok minden fémot elraboltak tőlünk, a csepeli töltőgyárban például a kivonulás után csak 2 és fél vagon maradt meg. Ezt már ki is osztották. Az a törekvése, hogy minden harang nélkül szükülködő templom hozzájuthasson harangjához.

Scholtz és a Ház a választ tudomásul veszik.

Schandl Károly a kereskedelmi minisztert interpellálja afelől, hogy hajlandó-e a miniszter a vasúti tarifánál a mezőgazdasági alkalmazottak kedvezményeit ismét visszaállítani?

A kormányának mindent el kell követni arra nézve, hogy a valuta javulását fokozza és a többtermelést előmozdítsa. Majd a munkáskérdés sürgős megoldását követeli és rámutat arra, hogy az internacionalizmust nem lehet a munkáskérdéssel összekapcsolni.

Hegyeshalmi kereskedelmi miniszter közönyt mond a nemzetgyűlésnek azért, hogy Keleti Dénes Máv. elnöki igazgatónak, aki nagy szolgálatot tett a nemzetnek a kocsiipark helyreállításával, köszönetét fejezte ki. A vasúti kedvezmények terén sok visszaélés történt, ezért kellett visszavonni a kedvezményeket, de a mezőgazdasági munkások kedvezményének ügyét újra minisztertanács elé viszi.

A választ tudomásul veszik.

Birta József a felvidéki egyházak esekéről történt sérelmeiről szóló interpellációját elhalasztja.

Rassay Károly Drózdly Győző megsemmisített mandátumának ügyében interpellál és felmutatja az ügyészség végzését, mely az eljárást Drózdly ellen megszünteti. Törvényellenesnek tartja, hogy az eljárás ennek ellenére is folyik ellene.

Tomesányi igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy az, amiről Rassay szól, nem végzés, csak tervezet és az ügyészség az eljárást nem szüntette meg. Ez ügyben a főtárgyalást a legsürgősebben elrendeli, hogy Drózdlynak lehetővé tegye a kerületében való újrafelépést.

Rassay a választ azon címen, hogy az irás nem mint tervezet, hanem mint végzés lett kézbesítve, nem veszi tudomásul.

Tomesányi igazságügyminiszter visszautasítja Rassay azon kijelentését, hogy neki ne volna érzéke az egyéni szabadság iránt. A Drózdly-ügyben való korlátozásokat a nemzet érdekében kellett tenni.

A Ház többsége a választ tudomásul veszi.

Kerekes Mihály szóvá teszi, hogy kerületében a csendőrök több kigazdát bántalmaztak, mert nem szavaztak a hatósági bírójelöltre. — Választ nem kapott.

Belegy Géza a pénzügyminisztert kéri, hogy a visszaélések miatt a vidéken ne az adóhivatalokkal, hanem a pénzügyintézetekkel végtesse a pénzbecserélést. — Választ szintén nem kapott.

Borgolya Pál a szarvasi kir. járásbíró-ság állapotai miatt menekült bírónak odavaló beosztását kéri.

Tomesányi igazságügyminiszter tud az ottani állapotokról, de míg lakást nem tud szerezni a menekült bírónak, addig nem oszthatja be őket.

Szűcs Dezső a belügyminisztert interpellálja amiatt, hogy a pápai rendőrség a működő keresztyén munkásság előadását betiltotta.

Választ nem kapott és ezzel a gyűlés 3 órakor véget ért.

— A német és angol csapatok vállvetve küzdenek a lengyel felkelők ellen. Az együttműködés mindenütt nagy feltűnést kelt.

Hogy dolgoztak iskoláink ebben az esztendőben?

A nemzet reményének gondozása Debrecenben

A nemzet szomorú jelenében minden magyar szeme a titokzatos jövőre szegeződik. Vajjon mit hoz a jövő, milyen lesz a magyar jövő? Lesz-e még magyar ünnep, lesz-e még magyar tavasz és kikelet a világon?

S hogy az aggódo szemek fénye nem török meg bágyadtan és reménytelenül a jövő ködfátyolán, az a nemzet ifjúságába vetett erős hitnek és bizalomnak köszönhető.

Kell jönnie a magyar ünnepnek, kell jönnie a magyar tavaszoknak és kikeletnek, mert csak azon mulik minden, hogyan neveljük gyermekeinket, hogy gondozzuk a nemzet reményét és büszkeségét?...

Az iskolai évnek vége felé járunk. Senki előtt sem lehet közömbös: hogyan működtek iskoláink ebben az esztendőben? Hogyan tudtak megbirkózni az eléjük toronyosult nehézségekkel, hogyan tudták a rájuk bízott nemzeti kinevet gondozni és idomítani?

Munkatársunk elsőnek Uray Sándor református iskolaszéki elnököt kereste fel, aki a vezetése alatt álló iskolák ez évi munkájáról a következőket mondotta neki:

Sajnos, a gyakori szünetek miatt július végéig kényszerültünk meghosszabbítani a tanításokat. Junius elején lesznek a konfirmációk, még pedig az új rendtartás szerint a délelőtti istentisztelet keretében. Jelenleg az iskolákban a gyerekek közt kanyaró járvány ütötte fel fejét. Isteni szerencsére azonban nem nagyobb méretekben és csak enyhe lefolyással úgy, hogy nem vált szükségessé az iskolák bezárása. Ebben az évben bizony nagyon sok szén szünetet tartottunk. Nagy nehézséget okozott az idén a tüzelő anyag beszerzése. A jövő iskolai évre az iskolák tüzelő szükségletét azonban már a nyár folyamán igyekeztünk biztosítani úgy, hogy előreláthatólag a következő iskolai évben nem lesznek olyan zavarok.

Mindazonáltal az oktatásnál eddig elért eredmények kielégítően jók. Megirták a lapok már, hogy egy iskola egyesület alakult ez év folyamán. Ez az egyesület sok esetben éreztette a tanulókkal jótékony hatását. Egy hozzánk beosztott állami tanítónő névszerint Kovács Ilona most a nagyerdőn erdei oktatásokat tart. Ez ugyan még csak kísérlet, de ha beválik, úgy ezt az oktatási módszert bevezetjük, illetőleg meghonosítjuk...

Munkatársunk ezután dr. Lindenberger János prépost-plébanost kereste fel.

A vikárius a vezetése alatt álló római katolikus elemi iskolák ez évi működéséről így nyilatkozott:

Épen tegnap tartottunk értekezletet és megállapítottuk, hogy már 6 éve nem zárult olyan kielégítő eredménnyel az iskolai esztendő, amilyennel a mostani fog. Szeptember derekától december derekáig dolgoztunk, ekkor vörheny miatt be kellett zárunk az összes iskolákat január derekáig, január közepe óta azonban a tanítás zavartalanul folyik gyönyörű eredménnyel, úgy, hogy mi a tanévet rendesen lezárhatjuk. A tanításnál a tantermetek tulsufoltak ugyan, mert sok tanteremben még mindig menekültek vannak beszállásolva, de a tanítási eredmény mégis öröndetes, bár ez a tulsufoltság kétségtelenül nagy kárára van az iskolák egészségügyi viszonyainak. Jelenleg a Sveticsben kanyaró lépett fel, épen ezért az I. elemi osztályt egy hétre becsukattam...

A református főgimnáziumban Karai Sándor igazgató fogadta munkatársunkat és elmondta, hogy a református főgimnáziumban züláltak voltak ez évben a viszonyok. Decembertől január közepéig a közigazgatási hatóság intézkedésére a vörhenyjárvány miatt szünetelt az iskolában a tanítás.

Nagy bajokat okozott a fűtőanyag hiánya is, — folytatta tovább az igazgató — de mindazonáltal február 4. óta zavartalanul folynak a tanítások. Épen ezért a nagy mulasztások miatt kénytelenek vagyunk az iskolai évet kitolni, úgy hogy a tanévet július végén fogjuk bezárni. Föltűnően sok az idén a magántanuló, ami a mostani viszonyokat méltóképen jellemzi. A pedagógiai eredmény bizony

nem mondható kielégítőnek részben a sok mulasztás, részben pedig a tanulók anyagi viszonyainak ziláltsága folytán. Sok intézetünkben a nagyon szegény tanuló. Az iskola keretében működik egy segítő-egyesület, amely 60 ezer koronát gyűjtött; van azután internátus és egy szegény tanulók részére alapított könyvtár, melynek áldásos munkáját — a tankönyvvel való ellátást — érezhették is diákjaink közül sokan.

A Kossuth-utcai Dóczy leánynevelő intézetet kereste fel ezután munkatársunk, s az igazgatói irodában munkába merülve találta Kocz Aurélné igazgatónőt, aki kérésére monddta, hogy az intézet sokat szenvedett ebben az évben a járványos betegségektől, melyek három növendéket is sirbavittek.

Kétszer is meglátogatott bennünket a vörheny — mondotta Kocz Aurélné — és bizony sok a pótolni valónk. A pedagógiai eredmények mindazon által kedvezők. Mi is kitöljük a vizsgákat úgy, hogy a leány középiskolában az erettségi vizsgák július végén lesznek. Az intézetnek — mondotta — népes internátusa van és jelenleg növendékeink egészségügyi viszonyai kielégítőek...

Dr. Kardos Albert az állami főreáliskola igazgatója iskolájáról a többek között így nyilatkozott:

A tanítás általában véve elég zavartalanul folyt, mert csak körülbelül 6 heti szén szünet volt, az is nem annyira szén szünet, mint inkább járványszünet volt.

Még nagyon érezhető az iskolán a forradalmas évek romboló hatása. Az eredmények nem ütnek meg a rendes békeidőbeli eredmények mérőszinorját. Azonfölül két új tantárgya is van az iskolának, ami még jobban megnehezíti a kívánt eredmények elérését és pedig a közgazdaságtan és az ethnográfiai földrajz.

Az első félév végi osztályozás nagyon gyenge volt és féltő, hogy az év végén is ugyanolyan lesz.

A fű kereskedelmi iskolában nagyon jók voltak a viszonyok s ez az iskola igazgatója szerint azért van, mivel a kereskedelmi iskolában tehetősebb szülők gyermekei tanulnak, akik között a járványos betegségek nehezebben tudnak lábrakapni.

A női felső kereskedelmi iskolát kereste fel ezután munkatársunk. Itt is az intézet igazgatója fogadta, aki típusa a tanár-embernek. Jóságos szigor látszik az arcán, mikor végignézi az asztalához közeledőt. A mult iskolai évről a következőket mondotta:

A tanítás nálunk nem szünetelt. Csak karácsonykor volt zárva az intézet december 6-ától január elsejéig. Tífusz, vagy más ragályos járvány hála Istennek megkímélte intézetünket. Szén szünet sem volt, mert nagy áldozatok árán ugyan, de sikerült biztosítani az iskola szénszükségletét. Épen ezekre való tekintettel nagyon szép eredményekkel zárjuk az idei iskolaévet. Iskolánk minden emberbaráti és hazafias mozgalomból kivette részét. A növendékek gyűjtöttek maguk közt a vakoknak, a Magyar Tudományos Akadémiának pedig 1000 koronát szedtek össze. Az iskola segítő egyesülete nagyon sok szegényebb sorú tanuló látott el tankönyvekkel és tanszerekkel. Az iskola vezetőségének a helybeli kereskedőkkel sikerült olyan megállapodásra lépni, hogy növendékeink a mostani insóges papirviszonyok mellett aránylag jutányos árban kapták füzeteket.

Volt aztán még az intézetnek egy háziipari tanfolyama, ahol a növendékek slöjd és iparművészeti tárgyakat készítettek — és ahonnan nippel, kosarak, virágárványok kerültek ki a kezük alól, mindmegannyi ügyes, értékes, szép darab. Felesillan a szeme a szigorú professornak, mikor növendékeink termelvényeit mutogatja. Azután jökedvő, pajkosan haneuro ó diák kisasszonyoktól hangos udvaron vezet keresztyén munkatársunkat a kétemeletes iskolai épület megtekintésére. Pédás rend és tisztaság mindenütt. A tágas folyosókon göndörfűrtü.

fiatal és üde lányok jékedvvel ismételtetik leckéjüket, szorgalmasan. Nyilván otthon kevés idő jutott rá.

A *kegyesrendi főgimnáziumban* *Hogyor József* igazgató a következőket mondotta munkatársunknak: — Az iskolai év menete minden tekintetben kielégítő volt. A növendékek létszáma némi csökkenést mutat fel, de ez a normális állapothoz való visszatérés jele. Nagy számmal jönnek a növendékek a vidékről és a demarkációs vonalon túlról, ami nem válik a nivó javára, mert a növendékek a sok szenvedés miatt nem eléggé iskolázottak. Egyébként az intézetnek a jövő hó másodikán lesz 200 éves jubileuma, melyet országos ünneppel szándékoznak emlékeztetessé tenni. Az intézet segélyző-egylete nagy hiányt szenved tankönyvekben, mert az oláh megszállás alatt teljesen el volt zárva az érintkezés és így segélyforráshoz nem juthatott, de meg van a remény rá, hogy a jószívű adakozók megkönnyítik az intézet vezetőségének ezirányu, eddig az abnormis könnydrágaság miatt eredménytelen, — céltudatos munkáját. Egy nemes szívu emberbarát 10 ezer koronát adományozott erre a célra, de még sokkal többre volna szükség. — A télen sok nehézséggel küzdött az intézet a fűtési nehézségek miatt, körülbelül 100 ezer koronát adott ki fűtőanyagra. Az ifjuság egészségi állapota kielégítő, 4 növendékünk ugyan meghalt, de a járvány megkímélte az iskolát.

Végül *Materny Lajos* esperest, az ág. evangélikus egyház iskolájának igazgatóját kereste fel munkatársunk, aki a következőket mondotta neki:

— Az ág. evang. iskolában a viszonyok eléggé türethetők voltak. Szénszünet nem volt, mert bár kicsiny a mi egyházunk és szegény, de iskolájára minden erejét megfeszítve sokat költ. A pedagógiai eredmények kifogástalanul jók. — Járvány iskolánkban nem volt...

Ha összegezzük a hallottakat, arra az eredményre jutunk, hogy tanügyi állapotaink általában véve nagyot javultak a múlt évhez képest. A magyar pedagógusok jó példái mindenkor a lelkiismeretességnek és kötelességtudásnak — mert nem tagadták meg önmagukat és multjukat. Óriási erőfeszítéssel bár, de mégis csak szép eredményeket értek el mindenütt, s ahol az idő kevésnek bizonyult, ott a megtoldástól sem riadtak vissza! Ilyen tanárok és tanítók mellett jó kezekben van a nemzet reménye és jövője...

A debreceni piaristák kétszáz éves jubileuma

A városi tanács meghívást kapott a debreceni piaristák kétszáz éves jubileumi ünnepségére. A városi tanács küldöttséggel fogja képviselgetni magát. Egyébként ez az ügy pénteken kerül a tanácsülés elé.

Az ünnepségek már 1-jén este 9 órakor kezdődnek toronyzenével, majd a templomi vegyeskar énekel. Másnap reggel 9 órakor ünnepélyes Te deum után dr. *Lindenberger János* püspöki helynök misét pontifikál. Ugyanakkor a főgimnázium udvarán *Révész László* mond tábori misét. Ezután a főgimnázium dísztermében folytatódik az ünnepély, amikor is a volt növendékek nevében dr. *Ferenczy Tibor* üdvözlö a tanári kart s felvonulnak az üdvözlő hatóságok és testületek.

Ezután a közönség kivonul a temetőbe, ahol az elhunyt tanárok sírját dr. *Unger József* ügyvéd koszoruzza meg. Délután 4 órakor kezdődik a Csokonai-Színházban a díszelőadás, melyen prologust írj *Liszt Nándor* mond, az ünnepi beszédet pedig *Hogyor József* igazgató tartja.

A nagyszabású műsor keretében *Zivuka* Ander költeményeit olvassa fel, *Kardos Géza* szaval, a többi számokat ének- és zenekar s az intézeti növendékek töltik ki. A színházi előadásra jegyeket előjegyezhetni *Szakkál Gyula* tanárnál, Varga-u. 2. I. em. 27. naponta d. u. 3—5-ig, valamint hétfőtől kezdve a színházi pénztárnál. Este 8 órakor társasvacsorára ülnek össze az ünneplők az Angol Királynőben, melyre jelentkezést jun. 1-ig elfogad az Antalfy-féle könyvkereskedés.

Kacs Hubert távozásáról

Budapest, május 25. A Nemzeti Sajtóiroda jelenti: Egyes fővárosi sajtóorganumokban megjelent ama hírekkel kapcsolatban, hogy *Hubert Ottó* debreceni főispán felmentése befejezett tény és hogy az erről szóló legfelsőbb elhatározás a hivatalos lap legközelebbi számában meg fog jelenni, illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a hír minden alapot nélkülöz és pusztán kombináción alapul. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártja feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy *Hubert Ottó* továbbra is megmaradjon főispáni állásában. (*Hubert* a radikál-szabadkőműves zsidók immáron századszor buktatják meg. Elkezdték mindjárt a kinevezése utáni napon. S végre is nekik lesz igazuk, minthogy egyszer-valamikor csakugyan veget fog érni a főispánsága. De hogy mikor!? Ezt várják nehezen, lihegő türelmetlenséggel! — Szerk.)

A Hajdúföld külföldi hírvivata

Mindnyájan érezzük, milyen súlyos mulasztás terheli a mult magyar államférfiaink által a tekintetben, hogy a magyar közállapotokról, a magyarság törekvéseiről, politikai és kulturális eseményeiről elmulasztották informálni a külföldet. Tütrék, hogy rólunk csupán osztrák és német szócsövön át vett tudomást a művelt világ, aminek kimondhatatlan hátrányos következményei különösen a háboru után mutatkoztak, elsősorban azon minden képzelet meghaladó szigorúságban és bosszuvágyban, ami a ránk kényszerített békefeltételek minden szavát diktálta. Épúgy mi is, a magyar nagyközönség csak közvetve vettünk tudomást német szemüvegen át a külföld eseményeiről, amint azt a Mitteleuropa és a Gesamt-Monarchie érdekei kívánták.

A szerencsétlenül végződött háboru után a külfölddel való érintkezésünk közvetlenné vált és reméljük, hogy ezt a körülményt kormányférfiaink az ország érdekében arra fogják felhasználni, hogy a rólunk mesterségesen terjesztett balvéleményt megváltoztassák s a magyarság igaz ügye iránt a külföld közvéleményében rokonszenvet keltsenek. Sohasem kellett több figyelmet fordítani a külföldhöz való viszonyainkra, mint ma.

A *Hajdúföld* tegnapi számában ismertette az egyik legtekintélyesebb hollandiai lapnak két cikkét, a dr. *Nagy Zsigmond* ny. tanár fordításában, s örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a jövőben gyakran lesz alkalmunk a külföldről közvetlen forrásból tájékoztatni közönségünket, mert a kiváló nyelvtudós tanár urunk birjuk szives ígéretét, hogy bennünket különösen érdeklő külföldi eseményekről ezután is rendelkezésünkre bocsátja mindig szivesen látott dolgozatait.

Szervezzük az állattenyésztést

A *"Hajdúföld"* f. hó 16-i számában megjelent „Alakítsunk tejszövetkezeteket” című cikk rámutat a tejszövetkezetek nemzetgazdasági szempontból való óriási fontosságára, példa képpen állítná oda Dániát és a Dunántúlt. A cikknek minden egyes sorából a helyes meglatás és a tényeknek való ismerete világlik ki; Hajdúvármegye gazdatársadalmához intézett komoly szózat az, amelyet megszívlelni és annak értelmében cselekedni egyénileg és nemzeti szempontból pedig kötelesség.

Azt tartom azonban, hogy ez a része a munkának már az, amikor az épületre a tetőt tesszük fel; mielőtt ezt megtennők, meg kell alapoznunk az épületet és felépítenünk a falakat.

A tejszövetkezeteknek szervezését meg kell, hogy előzze a szarvasmarha tenyésztési egyesületnek megalakítása azon célból, hogy a termelési és klimatikus viszonyoknak megfelelő egységes fajtajelleget szarvasmarhaállomány állítsanak elő, hogy a meglevő állomány ne messitessék különös figyelemmel arra, hogy a fajtajelleget és jó testalkat mellett a bő tejelő-képesség elérjék, ami a tenyészállatok megválasztásának célirányos és egységes eljárásával, a tenyészállatok rendszeres törzskönyvelé-

sével, az okszerűbb takarmányozás terjesztésével, versenyek és díjazások tartásával érhető el.

Ha ez megtörtént, vagyis ha a tehéntartó gazdák megalakították a szarvasmarhatenyésztési egyesületet, akkor következhetik csak a tejszövetkezeteknek alakítása, mert ezeknek a fejlődésüket lényegesen befolyásolja az, hogy minő tejelő-képességű tehénnel rendelkeznek a tejszövetkezetekbe tömörült gazdák.

Ugy vélem, a dolognak ilyen csekély megvilágítása mellett is eléggé nyilvánvaló, hogy a tejszövetkezetek megalakítását a szarvasmarhatenyésztési egyesület megalakításának kell okvetlenül megelőznie, amiként az Ujhelyi Imrénének, a magyaróvári gazd. akadémia tudós igazgatójának működése terén — Moson vármegyében — is történt, amely megyében szervezett tejszövetkezetek oly haszoneredményeket produkálnak, amelyek az itteni gazdálkodás mellett szinte megfoghatatlanok és amely szövetkezetek a termelés változatossága és így biztosabb jövedelmezősége szempontjából az ottani mezőgazdálkodást teljesen átalakították.

Tanuljanak [e vidék gazdái tőlük; fáradozásaikat bizonyára siker koronázza.

Seiwertth Ede.

Tárgyalás

Nyugatmagyarországról

Bécs, május 25. A nyugatmagyarországi kérdéstről ma délelőtt kezdődtek meg a tanácskozások. Általános vélemény szerint az osztrák javaslat arra az álláspontra helyezkedik, hogy Ausztria nem térhet el a saintgermaini békeszerződéstől és legfeljebb kisebb jelentőségű határkiigazításokról lehet szó. Ezzel szemben a keresztyénszocialista párt messzobb menő engedményekre is hajlandó és így az osztrák kormány esetleg engedményeket fog tenni.

Hogyan hazudnak az „emigránsok“?

Már sokszor rámutattunk, hogy a külföldre megugrott tintazsidók hogyan öltögetik piszkos nyelvüket a tömördek külső és belső bajjal küzdő magyarság felé. A megszállott részekben és Bécsben egész szennyirodalmat tenyészettek ki, egyenesen arra a célra, hogy a keresztyén nemzeti alapon megújuló magyarságot befektítsék. Fehér terrort, zsidópogromot, kálvinistaüldözést üvöltötenek, s az anyagot itt benn köztünk élő fegyvertársaik szolgáltatják nekik.

Hogy hazugságaikat elhíhetőbbé tegyék, nem riadnak vissza a legszemtelenebb hamisítástól sem. Hivatkoznak bizonyítékként olyanokra, kiknek szavahihetőségéhez nem fér kétség, de ezeknek az előadását természetesen elferdítik.

Különösen lovaglóparipájuk a „különítmények” felhántorgatása, melyeknek létezését és garázdálkodását minden áron bizonyítani szeretnék.

A Lovász és Garami Bécsben megjelenő emigránslapjának a „Jövő”-nek május 8-iki száma kerüli a kezünkbe, amely a tisztes Budapesti Hírlap egy ujdonságából igyekszik kimutatni, hogy mégis csak vannak különítmények.

A B. H. megírja, hogy a fővárosi kereskedők kívánják, hogy szüntessenek meg bizonyos kivételes kedvezményeket, melyeket bizonyos alakulatok élveznek, hogy ily módon helyreállítsák az egyenletes versenyt. Kétségtelen hogy a B. H. cikkében előforduló alakulatok alatt állami támogatást élvező gazdasági alakulatokat kell érteni, de a bécsi szennylap azt a kommentárt fűzi a hirdáshoz, hogy imé, ebből is kitünik, hogy kivételes intézkedések vannak és különítmények garázdálkodnak.

Hogy Garami—Grün uréknak *Debrecenben* is vannak hűségesebb informátorai, onnan sejtjük, hogy a „*Hajdúföld*” igen nagy számban a szemükben, s épen ez a május 8-iki szám is azzal tisztel meg bennünket, hogy egyik cikkünket szóról-szóra átvesszi, s természetesen a megfelelő kommentárral kíséri...

A ghetto büze esavarja az orrunkat, mikor ezt a zsidópénzen tartott lapot olvassuk. Mintha csak a debreceni városi nyomda adná ki...

Debrecen szobrot állít Tisza Istvánnak

A vén komédiás ujjabb kirohanása Hubert Ottó főispán ellen

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután 4 órakor ülést tartott dr. Varga Elemér tb. főjegyző elnökelete alatt.

Napirend előtt a „vénkomédiás“ Márk Endre bizottsági tag kért és kapott szólásra engedélyt. Apponyi Albert iránt érzett halálját — mondotta — a város úgy akarja leróni, hogy szombaton rendkívüli közgyűlésen díszpolgárrá választja meg. Én most azt a tiszteletteljes indítványt teszem, hogy a jog és pénzügyi biz. hívja fel a tanácsot: tegyen a legközelebbi közgyűlés elé egy előterjesztést az iránt, hogy Tisza Istvánnak szobrot állítson a város s annak költségeit legalább 100 ezer koronával járuljon hozzá és alakítsa meg a szobor-bizottságot.

Varga Elemér elnök: A legközelebbi közgyűlés nem május 31-én lesz, hanem pár nappal később.

Márk Endre: Beteges dolog! Az irányban is tessék már intézkedni, hogy **rendes aláíráskor történjenek, mert a meghívásokon olyan név szerepel, amely nem jogosult már a törvényhatóságot összehívni.**

Elnök: Figyelmeztetem a bizottsági tag urat, hogy a főispán ur nevével ne foglalozzék.

Márk: Meg se említettem, hogy az Hubert Ottó, de ha már az elnök ur kimondta, hát úgy van. (Elnök esenget) Már most azt

kérem hát, hogy indítványomat fogadja el a jog- és pénzügyi bizottság. A bizottság Márk Endre indítványát elfogadta.

Dr. Vádray István tb. tanácsnok ismertette a városi póttilleték szerzésére vonatkozó szabályrendeletet, majd beterjesztette Somogyvármegye főiratával kapcsolatban a törvényhatóság hosszú föltérjesztés-tervezetét a pénzügyminiszterhez a hadinyereség, jövedelemadó és III. osztályu kereseti adó kivétel körül való eljárása rendezése tárgyában. A bizottság az előterjesztést elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek. A jog- és pénzügyi bizottság hosszas vita után javasolja, hogy Tóth József cementgyárosnak kerámiai és mázgyár létesítéséhez a város ispotály-laposi területéből 647 négyszögöl területet átengedjen.

Majd ezután tárgyalás alá vették a Stühmer-féle cukorkagyárral folytatott tárgyalások eredményéről szóló jelentést. A jelentés szerint Stühmer Frigyes egy nagy cukorgyárat hajlandó létesíteni a Hangyával kapcsolatosan. Nagy vita támad e tárgynál és hosszas vita után a jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a kérdéses telket egy millió korona ellenében adják el a nevezett cégnek, azzal a kikötéssel, hogy a kérdéses gyár főüzeme Debrecenben állítsassék fel. Ezután több kisebb-nagyobb ügy letárgyalásával az ülés a késő délutáni órákban véget ért.

NAPI HIREK

Szemérmetlen

cinizmussal beszél a destruktív „Világ“ című sejtő-matadorja arról a nagyszerű lendületű, amelyet példányainak kelendősege szempontjából kolportázs-jogának megvonása idézett elő. Szóval jelentkezik az új előfizetők, — dicsekszik, — s csak hálás lehet a belügyminiszternek, amiért utcai árusítását betiltotta, mert tudta legalább belőle, hogy kik voltak azok, akik mindennap az utcán vásárolták eddig? A szó legszorosabb értelmében gonyolja a minisztert is, meg a rendeletét is, s azt mondja: nem hitte volna, hogy akkora szolgálatokat tesz még neki az „igazságszeretet“... Nem háborodunk fel és nem csodálkounk ezen a szokatlanul vakmerő új sültetű destruktión, mert mi már régen rámutattunk a Világ sorok-közt aknamunkájára. Valahányszor a forradalmi sajtó felelősségrevonását sürgettük, mindannyiszor odaállítottuk legerősebb argumentum gyanánt a Világot, az Az Estet és hűséges osztályostársait: a Pesti Naplót, Pester Lloydot meg a Magyarországot, mint amely lapok jeltelenül izgattak az Isten, király, haza hármasszeméje ellen, s ezzel a modorukkal még ma sem hagytak fel. Izgatnak, lázítanak, méltalye-nek ma is, csak a stílusukban és hangnembükben van némi szelidebb tempó, ami valójában még sokkal veszedelmesebb a réginél is... Nincs mit csodálkoznunk sem azon, hogy az országban e rettenetes állapotban akadnak „magyar“ lapok, amelyeket korbáccsal kell becsületesre szorítani, sem azon, hogy az erélyeskezű belügyminiszter nem habozott kezébe fogni a fenyítő korbáccsal, de igenis módfelett csodálkozunk azon, hogy ezután még mindig van titulus a felelősségrevonás elodázására...

Urnapi szentmisék és a körmenet sorrendje.

A róm. kath. templomban Urnapján 6, 7 és fél 12 órakor esendes sz. misék, 8 órakor ünnepi nagy sz. mise és utána körmenet. A körmenet után szent beszédet tart Csernus Mihály. Tekintettel tempomunk szűk voltára, reggel 8 órakor a kegyesrendi főgimnázium udvarán is tartunk esendes szent misét, melyen az összes középsikolai növendékek és azok a hívek, kik a templomban nem tudnak elhelyezkedni, vesznek részt. Délután 6 órakor litánia.

A róm. kath. templom rendezősege a hívek általános tájékoztatása és mihezértása végett a körmenetben résztvevők felállítására vonatkozólag az alábbi sorrendet közli: 1. Elemi leányiskola. 2. Elemi fiúiskola. 3. Svetits-intézet növendékei. 4. Gimnázium növendékei. 5. Reál-, kereskedelmi-, ref. gimnáziumhoz tartozó növendékek. 6. I. szakasz katonaság. 7. Sz. Mária szobrárt

vivők. 8. Jézus sz. szíve társulata. 9. Sz. Ferenc-rend tagjai. 10. Hölgyek csoportja (női congregatio, szociális mis-i társulat, leány-club) és a többi róm. kath. hölgyek. 11. Kath. népszövetségi szervezet és otthon tagjai. 12. Eucharisztikus liga tagjai és a többi róm. kath. férfiak. 13. Én-klar. Az eddig felsoroltak 8-as sorokban állanak fel. 14. Virágot hímő leányok. 15. Papság, Baldaclin. 16. Tisztikar (négyes sorokban). 17. Kath. egyház tanácsa, iskolaszék, urak congregatiója (négyes sorokban). A 16. és 17. pont két négyes sora egymás melétt halad. 18. II-ik szakasz katonaság. Felhívjuk a kath. híveket szives figyelmét a templomrendezéséig utbagazításának megtartására, egyben felkérjük a körmenet utvoalában lakó polgártársainat, hogy a körmenet tartama alatt egyrészt üzleteiket bezárni, másrészt abalkait virággal, szőnyeggel feldiszníteni sziveskedjenek. Rendezőség

— Szülői értekezletek az iskolákban. A református tanítótestület két év óta tartott magas színvonalu tanítói konferenciái ország-szerte nagy elismerést vívtak ki. Most pedig elérkezett az elméleti megbeszéléseknek a nagyközönség érdekében álló látható eredménye. A tanítótestület életbeléptette a *szülői értekezleteket*, amelyen a szülők és tanítók, a pedagógusok részéről tartandó előadás kapcsán megbeszélnek a család és iskola együttműködésének lehetőségeit és feltételeit. Az előadásokra Uray Sándor ref. iskolaszéki elnök pályázatot írt ki, melynek győztesei a tanítótestület legkiválóbb erői lettek. Az előadásokra az érdekelt szülőket a növendékek útján hívják meg. Ezekhez kapcsolódik a *szülők és órák* beállításai, amelyeken a növendékeket illető kérdéseket a személyes érintkezés melegségével tárgyalják meg a szülők és tanítók. A nagyjértékű újításokra szivesen felhívjuk a szülőket és iskolabarátok figyelmét és érdeklődő szeretetét.

— Svéd vendégek Debrecenben. Asta Nilson és Korcsay-Rezső svéd királyi konzul, feleségével dr. Szukorváti Imre társaságában tegnap este 9 órakor Debrecenbe érkezett. Fogadtatásukra a pályaudvaron megjelent Csóka Sámuel h. polgármester. A svéd vendégek a mai nap folyamán meglátogatják Debrecen közegészségi intézményeit is.

— A Debreceni Casino irodalmi pályázata. Évtizedek óta jutalmazza Debrecen legelőkelőbb, régi társasköre a debreceni főiskolai hallgatók irodalmi műveit. A Casino Kazinczy pályadíjával kifizetett ezer koronát 1920. évre a Bessenyei Lajos, Haendel Vilmos, Petzkó Ernő és Boldisár Kálmán tagokból álló bizottság H. n. Zoltán IV. éves joghallgatónak ítélte oda. A kifizetett pályadíjat volt: Nemzeti hadseregünk jelentősége hazánk jövődjé szempontjából.

— Déry Frigyes szobra előtt. Debrecen köztisztviselőiben álló, galamblelkű ősz pap-költőjének lelkes költeményét hozzuk lapunk első oldalán. Könyves Tóth Kálmánnak ez irodalmilag is értékes költeményéhez a *Hajdúföld* május 19-iki száma adta a költői ihletet, amint azt ő maga írja nekünk következő levelében:

„Tekintetes Szerkesztőség! Becces lapja hozta Déry Frigyes életrajzána egy adatait. *Ez buzdított engem arra, hogy ez egyszerű, de szívből fakadt költeménnyel üdvözöljem őt*, még pedig egyenesen a *Hajdúföld* hasábjain, mert ez az újság méltatta őt legmegfelelőbbben...“

Örömmel látjuk, hogy azok a lelkes sorok, amelyeket a kálvinista Róma katolikus vallásu nagy maecenásáról irtunk, visszhangra találtak egy izzó magyar lelkű, ragyogó jellemű, fényesen tiszta multu ősz kálvinista pap lelkében is. Hisszük, hogy Debrecen város minden fia kellőképen méltatni fogja a nemeslelkű emberbarátnak, a tántoríthatatlan hű magyarnak, Déry Frigyesnek hervadhatalan érdemeit...

A népszövetség második gyűlésén a szerződések végrehajtását, a gazdasági blokád kérdését és a népszövetség kiadásának felosztását is tárgyalni fogják.

— Tisza István emléke. A volt m. kir. második honvédszázarezd tisztikara június 2-án, csütörtökön dicső emlékü ezredparancsnokának, néhai Tisza István gróf ezredesnek emlékére Budapestén, az Országos Kaszinó sárga-teremben este fél 9 órakor rendezi évente szokásos emléklakomáját. A tisztikar ezután is felhívja az ezred volt tényleges, tartalékos és népfőlkelő tisztjeit, hogy az ünnepen minél számosabban jelenjenek meg.

— A zugügynökök ellen rendeletet adott ki a belügyminiszter és felhívta Debrecen város előljáróságát is, mint elsőfoku iparhatóságot arra, hogy mindazok ellen, akik iparjogositvány nélkül ügynökösködnének, bármilyen ügynöki tevékenységet fejtenek is ki, a kivételes törvények értelmében kérielhetetlenül járjon el. Főlkérem az iparjogositvánnyal rendelkező, bármilyen ágazatu ügynök kartársaimat, hogy érdekeink megvédése, egyesületünk megalapítása és egyéb tárgyak előzetes megbeszélése végett sziveskedjenek folyó hó 28-ikán, szombat este 7 órára a „Korona“-vendéglőben (Csapó-utca 17. sz.) okvetlen megjelenni. Tisztelettel: Nagy Lajos.

— Koszorúmegváltás. Özv. Pinczés Imréné urnő Méliusz-téri Jakos Birinyi Imruska halálakor 100 korona koszorúmegváltást adott a Debreceni Testvéregyesületnek. Köszönettel nyugtázza: Uray Sándor, elnök.

Megindul a tisztogatás a sajtó szemétdombján. A belügyminiszter erélyes kézzel igyekszik rendet teremteni és a tiszta erkölcsöket elaraszto mocsarat lecsapolni. Legújában a minden szemérmét levetkezett perditalaptól: a Fidibusztól, továbbá a Sánta ördög és az Éjszaka című hasonló „irodalmi“ termékektől, valamint a Nick Carter és Nick Winter című füzetes detektív rémregényektől vonta meg az utcai elárusítás jogát.

— A vasárnapi munkaszünet korlátozása a hus-és halműveknél. A kereskedelmi és iparkamara ezután közli érdekelttségével, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvény cikk 3. §-a alapján a m. kir. belügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal egyetértőleg további rendelkezésig megengedte, hogy friss hus, továbbá élő és leölt baromfi és vad, valamint élő és jegelt hal a) Budapest székesfőváros területén a május hó 15-étől szeptember hó 30-ig terjedő időben vasárnapokon és Szent István napján, b) az ország egyéb területén pedig az évnek minden vasárnapján és Szent István napján reggeli 7 órától délelőtt 10 óráig árusítható és házhoz szállítható legyen, oly korlátozással, hogy az árusítás és házhozszállítás segédszemélyzet alkalmazása nélkül kizárólag az iparosok és családtagjaik közreműködésével végezhető.

— Move közlemény. A „Move“ Hadiárva Otthon javára rendezendő sorsjáték huzása pénzügyminiszteri rendelet folytán f. évi november 5-re halasztatott. Titkárnök.

— Apponyit Debrecen város is diszpolgárrá választja. Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt tartja rendkívüli közgyűlését, melynek egyetlen tárgya gr. Apponyi Albertnek a város diszpolgárára való megválasztása, amire nézve a tanács teszi meg a javaslatot. A közgyűlés tagjai nevében dr. Kőrösi Kálmán biz. tag. fogja méltatni a nagy államférfi hervadhatatlan érdemeit.

— **Eskütétel.** Tegnap délután dr. Csűrös Ferenc tanácsnok elnöklétével az állami elemi iskolák gondnoksága ülést tartott. Ez alkalommal tették le az állami elemi iskolák gondnokságába beválasztottak hivatali esküjüket. A gyűlés tárgyalta még az állami elemi iskolák jövő évi gazdasági ügyeit is.

— **Hivatalosan is véget ért a hadállapot** Németország és Kína között, amennyiben a két állam egyezményt kötött, mely alapul fog szolgálni a végleges szerződéshez. A kereskedelmi érintkezést a viszonyosság alapján helyreállították.

— **Meghalt a zsebmetszők áldozata.** Megírtuk tegnapi számunkban, hogy kedden reggel a Rákóczi-utcai piacon egy ismeretlen asszonyt, mikor észrevette, hogy zsebmetszők meglópták, rosszul vette elő. Az asszonyt beszállították a kórházba, ahol tegnap, mikor magához tért, kihallgatták. Kihallgatása során kiderült, hogy az illető özv. Szekeres Jánosné. Kihallgatása után újra rosszul lett s pár perc múlva meghalt.

— **A vasárnapi országos vívóverseny jegyei** a Bódogh cukraszdában és a Csáthy könyveskereskedésben kaphatók.

— **A pesti Erzsébetvárosi-Kör,** melynek a destruktív terén valóban „jeles” multja van, társasvácsora keretében ünnepelte a Tiszántul jubiláns püspökét, Baltazár Dezsőt és a mindenholon kiöbrudalt demokratikus preláust Giesswein Sándort. Fresegő zsidó szájak rebegtek halát a nagy mártírnak, aki a „magyar vallás” püspöki jubileumáról egyenesen közéjük sietett, hogy „fényesen kiállja az utóbbi idők tűzpróbáját” — ahogy az ünnepi szónok mondotta... Valóban csak Löw Immanuel főrabbi hiányzik a díszes triumvirátushoz. Reméljük, hamarosan ott lesz ő is, mivel hogy most már keblére ölheti őt is a nagyszívű püspök, aki ügyészi tilalom következtében nem tiszteleghetett nála Szegeden...

— **Margit-fürdő részvényláráság szabad szodája megnyílt.** Előnyös idény és havi bérletek válthatók. Bujdosó Mihály közkedvelt okleveles uszómester megérkezett. Tandij egész idényre 75 korona.

— **A német birodalom** külügyminiszterének dr. Rosemberg bécsi nagykövetet fogják kinevezni.

— **Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

— **Legett egy nagy cellulózegyár** Csehországban, Pilsen mellett. A kár sok millió korona.

— **Nyakkendőit** pénzünk javulása folytán 5%-al olcsóbban készítik és javítják. Péterfa-u. 53. szám alatt.

Andrássy a szabadságjogokról

Budapest, május 25. Andrássy Gyula gróf Nemzeti Sajtó Iroda munkatársa előtt a következő kijelentéseket tette:

— Általában hangoztatják, hogy a keresztényen pártban taktika változás történt a szabadságjogok tekintetében eddig elfoglalt álláspont körül, miután ez a párt legitímista álláspontja érdekében áll. Kijelentem, hogy a keresztényen Nemzeti Egyesülés pártjában sem taktikázás, sem taktikai változás, sem kapadlás nincs. A párt megállapította a szabadságjogok tekintetében álláspontját, amelyhez változatlanul ragaszkodik: szükségesnek tart minden oly szabadságjogot, mely nem veszélyezteteti az állam érdekeit és a konszolidáció munkáját. A szabadságjogok kiterjesztése a konszolidációval együtt fog haladni. Minden fenyegető híresztelés a párt felfogására vonatkozólag üres kombináció.

A kísérőlevél is csak humbug volt

Megértésre még nem számíthatunk - Csak magunkban bízhatunk

Páris, május 25. Guernier, a trianoni békeszerződés előadója a kamarának tett előterjesztésének levezető részében rámutat arra, hogy Franciaország óvossággal nem kíván ugyan Magyarország belügyeibe beavatkozni, de a Habsburgok esetleges restaurációja veszélyeztetné a világbékét. Egyébiránt Magyarországon tulzott reményeket fűztek ahhoz a kísérőlevélhez, melyet Millerand a békeszerződés átnyújtásával egyidejűleg a magyar békedelégációhoz intézett. — Ezzel szemben kénytelen kiegészítőleg bizonyos mértékben precízítani a kísérőlevél tartalmát.

A kísérőlevél nem szabad eredeti értelméből kifogtatni és oly magyarázatokkal kísérni, amelyek szerint egyenesen a békeszerződés semmisülne meg.

A hatáskör, amelyben a határmegállapító bizottság a határ egyes pontjainak esetleges módosítása körül eljárhat, csak abban a korlátozott értelemben mozoghat, hogy az ilyen módosítások és változások nem lehetnek ellentétben a békeszerződés intézkedéseivel. Ez áll Nyugatmagyarországra is.

A nagykövetek értekezlete már ismételtelen leszögezte, hogy Magyarországnak le kell mondania arról, hogy újra felvetesse egyes megyék odaítélésének kérdését.

Ami Nyugatmagyarországot illeti, Ausztriának és Magyarországnak barátságos uton kell megegyezni a békeszerződésben megállapított határok egyes részeinek helyi jelentőségű esetleges módosításának kérdésében.

A Tisza-gyilkosság bűnpöre

Budapest, május 25. A Tisza-pör mai tárgyalásán dr. Sándor Oszkár ügyvéd, mátyásföldi lakos előadta, hogy biztosan tudja, miszerint Friedrich 1918. október 29-30-31 napjain Mátyásföldön tartózkodott, mert ő több ízben beszélt vele lakásán. Friedrich előtte a gyilkosságot a legnagyobb butaságnak nevezte és drasztikus kifejezésekkel ítélte el. Tanut megeskették.

Glott Oszkár soffőr előadja, hogy Dobó több ízben dicsekedett előtte azzal, miszerint ő ölte meg Tiszát.

Csi-madja Sándor nemzetgyűlési képviselő Friedrichet régóta ismeri és nem tételezi fel róla, hogy képes lett volna a gyilkosságban részt venni. A „Nép” című lapot együtt szerkesztette vele.

Friedrich megjegyzi, hogy abban az időben a breszt-litovszki béke miatt ügyészi rendelkezésre kellett a bolsevikieket dícsérni.

Dézi Alfréd műzironőző előtt is dicsekedett Dobó a gyilkosságban való részvételével.

A tárgyalás további részén több jelentéktelen tanuvallomás hangzott még el.

Nyomorékká tette a férje mozdonya

A csőrepedés áldozata

Tegnap reggel vezetés kimenetelű vasuti szerencsétlenség történt a máv. fűtőház mellett. Pallaics Sándorné reggelit vitt férjének, aki máv. mozdonyvezető, a fűtőház mellett tolató mozdonyára. Ennek a mozdonynak szelepescsőrepedése volt, aminek következtében egész gőzfelhőket eregetett. Eppen egy ilyen kiszállt gőzfelhő vette körül a mozdony mellett álló asszonyt, amikor az a felhőből kikaparva szabadulni, a szomszédos sínparra lépett. Ugyanakkor haladt a sineken teljes gőzzel egy másik mozdony, amely Pallaics Sándornét elütötte és jobbkarját c. u. kluból, balkarját pedig könyökből leszlette és az arcaát összeroncoltta. A szerencsétlen asszonyt a mentők beszállították a kórházba, ahol azonnal mindkét karját amputálták. A rendőrség részéről a kórházban kihallgatások történtek, de azokból bajos megállapítani, hogy kit terhel a felelősség.

Művészet.

Medek Anna—Székelyhidy Ferenc dr.—Kabay Kálmán dr. folyó hó 27-én, pénteken este a „Bika” szálló nagytermében tartandó hangverseny műsora: Zongoránál: Mály Károly. 1. Haydn: Teremtés. No. 23. Rec. és No. 24. 2. Székelyhidy Ferenc dr. 2. Weber: Agáta nagy áriája a „Büvös vadász” című operából. Medek Anna. 3. Farkas Ö.: Salzburgi csapásokban. Tarnay: Aikonyat. Lányi: Zöld leveles. Bródy: Pitypalatty ének. Székelyhidy Ferenc dr. 4. Lányi E.: Szerenádok. Hubay: Könyvek. Róka: Mikor láttam? Lányi V.: A rózsabimbóhoz. Szegény Zsuzsi a táborozáskor.

Medek Anna. Szünet. 5. Rubinstein: Zongora-fantázia. Réger: Spinnlied. Zongorán előadja Kabay Kálmán dr. 6. Puccini: Tosca ária. Puccini Manon ária, Medek Anna. 7. Tschajkowszky: Anegin (Lanski) ária. Wagner: Lohengrin. Grál elbeszélés. Székelyhidy Ferenc dr. Rendezi a „Magyar Génius” hangversenyiroda Budapest, Rákóczi-ut 9. Jegyek Spingernél Piac-utca 38. sz. a. válthatók.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

SZÍNHÁZ.

Csütörtökön délután A mi falunk, este A) bérletben Gül baba meg.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

27-én, pénteken a Postásfiú és huga kerül színre B) bérletben. Ebben a nagyszerű énekes bohózatban a színészek a nézőtérén játszanak le egész felvonást, sőt a harmadik felvonásban egyik szereplő dirigálja a zenekart. A darab iránt szinte páratlan érdeklődés mutatkozik. Jegyek elővételben kaphatók.

A sárga ördög című hat felvonásos amerikai attrakciót mutatja be ma az Apollo. A sárga ördög izgalmas, ujszerű cselekményével, rendezési és játékbéli bravurjaival szenzáció erejével fog hatni. Előadások 6 és 8 órakor. Jegyei elővételben kaphatók.

Victor Hugo világhírű regényét, A nevető ember-t (L'homme qui rit) mutatja be ma az Urania. Előadások 6 és 8-kor. Jegy elővételben kaphatók.

A Drótostót, Lehár operettje filmu pénteken az Arany Bika moziban.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Sajtópör. Zoltai Lajos városi muzeumőr azt írta az általa szerkesztett Debreceni Képes Kalendárium 1919. évi számában, hogy azon a gyűlésen, amelyet a forradalom kitörésekor a Bikában tartottak, a tisztek Ebner Lajos huszárezredes beszédének hatása alatt dobták el kardbójjukat.

Ezért Ebner Lajos rágalalmazásért bepörölte Zoltait, akinek ügyét tegnap tárgyalta Bényei Lajos elnöklése alatt a kir. törvényszék. A vádlott azzal védekezett, hogy ő nem akarta sérteni Ebner ezredest, akit nem is ismert, az esetet pedig az akkori idők hatása alatt úgy fogta fel, hogy a tisztek a gyűlőt osztrák jármót dobták el maguktól a fekete-sárga bojt szimbólumában. A tanak azt adták elő, hogy Ebner épen a rend és fegyelem megtartására buzdította a katonaságot. A kir. törvényszék Bod Kálmán kir. ügyész vádbeszéde után bűnösnek mondta ki Zoltait rágalalmazás vétségében és ezért a rendkívüli enyhítő körülmények figyelembevételével 1000 korona fő- és 500 korona mellékbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Zoltai felbuzgást jelentett be.

SPORT.

Felhívom az EMSE összes atlétáit, hogy folyó hó 27-én, pénteken este 6 órakor az Angol királyi szálloda külön termében megjelenjenek. Vary szakoszt. elnök.

Ürnapj mérkőzéseik. Az üggető-téri pályán délután fél 4 órakor a DTE-DMTK mér össze erejét. A kéksárgák csapat vasárnapi formája erős munkát fog adni a zöldingés csapatnak. A mérkőzés kimenetelére persze nagy befolyással van, hogy Weinstein, Tárkány és Szabót sikerül-e a mérkőzésre ismét lehozni. Ezek hiányában, ha Glatz-Markovits-Nagy-trio a védelme a DMTK-nak, egy Meister oldalán Mertin bizonyosan ér el eredményt. Ezt követi fél 6 órai kezdettel DVSC-KSE mérkőzése. Bár a bajnokjelölt csapat vasárnap nem igen mutatott jó formát, mi mégis fölén, és 3 gól különbségű győzelmet remélünk. A KSE nem otthonos pályán, nem biztos a mozgásában s a kisebb mérethez szokották összejátéka nem érvényesülhet.

Magyar Atlétikai Szövetség keletmagyarországi kerülete ma délután fél 4 órai kezdettel tartja athletikai versenyt a DTE nagyterei sporttelepén. A beérkezett nevezésekből itélve a verseny minden száma érdekessé igérkezik s nem egy számban a kerületi rekord megjavítása várható. A 100 m-es síkfutásban Hadházy Dezső MOVE a legjobb, akitől 11-8 mp. körüli időt várunk. Súlydobásban a veterán dr Kirchofer DTE vereszik meg az ifjú gardával. Magasugrás küzdélme 160 cm en felüli eredménnyel fog végződni. A 3000 m-es síkfutás előnyversenyben Józán László DEAC adja az előnyöket. Távulugrásban Hadházy győzelmé biztos 620-630 m körüli ugrással; utána Szegedy Lajos DEAC és Ladányi Barna DTE következhének. Diszkoszvetésben Jost Ferenc DEAC dr Gábor Dénes DGASE, Gyarmathy Miklós DTE és Szécs Árpád (Nyírbátor) teljesen egyrangú ellenfelek, a 400 m-es síkfutásban Józán Józsefnek Balog Ferenc DTE és Kiss Kálmán NyTVE a legerősebb ellenfelei. Rudugrásban Hadházy Dezső bizonyosan fog győzni, míg a második és harmadik helyért Józsa Domokos és Boronkay Ede DGASE valamint Janosi Zoltán DTE küzdenek. Gerelyvetésben Bácsi Pétert várjuk az első helyre. Igen érdekes küzdelem lesz a 200-200-400-800 m-es stafétafutásban a MOVE, DEAC, DGASE, DTE és a NyTVE csapatai között, ahol a győztes csapatot megjelölni lehetetlen.

Középfokú iskolák labdarúgó bajnoksága ügyében a tárgyalások befejeződtek s már e héten megkezdődnek a mérkőzések. Az egyes iskolák két részre osztattak, ezek szerint az iskolák négy alsóosztályból kiválogatott 11 és a négy felső osztályból kiválogatott 11 mérő össze az erejét a másik intézet hasonló ifjúságával. Debreczenben a következő intézetek vesznek részt: Ref. és a Kath. gimnázium, Áll. főreál mindkét részében, Kereskedő társ. és a Nyilvános M. Polgári iskolák az alsó négy osztályok; Ref. tanítóképző és Kereskedelmi iskolák a felső négy osztály számára kiirt versenyben.

Vívóversenyi rendezett a Move budapesti egylete hétfőn, melyben a nálunk vasárnap indulók mértek össze erejüket. Berti alezredek, Schenker és Bogenwal a Move; míg Filotás, Rády, Terstvánszky a Mac színeiben indultak. Az izgalmas csapatversenyben előbb említettek győztek.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

A tőzsde

Budapesti zárlat máj. 25. (MTL) Magyar hitel 1675 Osztrák hitel 620, Angol-Magyar bank 730, Lezámit bank 720, Magyar-Olasz bank 337, Jelz. hitelbank 265 Keresk. bank —, Pesti hazai első 19.300, Borsod miskolci 2625.

Valuták. Napoleon 740-760, Angol font 810-910, Dollár 216-225, Francia frank 1900-1940, Márka 265-375, Lira 1190-1210, Osztrák kor. 38-40-40-40, Rubel 70-74, Lei 370-385, Sokol 330-340, Svájci frank 3950-4060, Korona dinár 710-720, Frank dinár 710-720, Longyel márka 24-26.

Bécsi valuta máj. 25. (MTL) Márka 958, Lei 970 Lira 3110, Francia Frank 4816, Svájci Frank 10200 Dollár 567, Rubel 8-9, Sokol 848.

Zürichi zárlat máj. 25. (MTL) Berlin 925, Holland 19850, Newyork 557, London 2214, Páris 4835, Milánó 3062, Brüsszel 4835, Kopenhága 10080 Stockholm 13025, Krisztiania 8725, Madrid 74, Buenos-Airns 177 1/2, Prága 225, Budapest 250, Zágráb 450-460, Bukarest 960, Varsó 60, Bécs 13450, Osztrák löbőlyeg. 192.

Hivatalosan nem jegyzett értékek május 25. (MTL) 4 1/2-os korona-járadék 106-108, nostrifikált 101-102, 6 1/2-os hadikölcsön 41, (46-47), 5 1/2 hadikölcsön 41-42-43

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Sertésjelentés máj. 25. (MTI) Maradvány 1175 sertés és 11 süldő érkezett 897. Összesen 2079 sertés és 11 süldő. Eladatott 272. Maradvány 1800 sertés és 11 süldő. Árak I. zsíros öreg 40-44, közép 41-42, könnyű 32-39, karaj 32, comb 74, hárj 72, marhahús 64-72, borjúhús 64-72.

Mozgárdák jelentése máj. 25. (MTI) Zab 740-780, Mák 33-35, Tengeri 790-710 ab állomás.

Apró hirdetések.

Méhész
cikkek mindenféle, új és használt kaptarak faphatok Apafi utca 22.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Sathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Méhész,
egykorlatilag kiképzett, ki kaptarmunkához is ért, allandó alkalmazása fővételit Apafi-u. 22

Vas abroncs
teljesen új különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Róváry és Altmann
szobák, piac 42. Pannónia épít. let. Barmilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Mosott rongyot
megvételre keressük. Cim a kiadóhivatalban.

Írógép
amerika, látható írásu, eladó Mercur írógép vállalat, Ferencz József-ut 58
Telefon 540.

Molykár ellen
szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban borakáros KOVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Eladó
egy hat hónapos tiszta faj nöstény farkaskutya. Bővebbet Józán István Péterfia 25. szám.

Jókarban lévő
békébelli minőségű keveset használt zsakett öltöny jutányosan eladó Cim a kiadóhivatalban.

Forgács István
műorás
Rádógos-u.

Eladó házak
Kut-utca 70. sz. és a Vagongyár mögött, Ocska-utca 8 sz. házak eladók Értekezni Rákóczy u. 48 7 hold föld a város alatt melyből 5 hold rozssal, 2 hold tengerivel van bevetve. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17

Koros Sándor
főrézszebb ruhákban Piac-u. 66.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Eladó
olcsón, sárga, könnyű, homokfúto kis kocsi és egy taliga, továbbá kiadó rész szes krumpli föld, város alatt. Vár-utca 8. sz.

Rikkancsok
felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal a kiadóhivatalunkban

Biliárd asztal
forgatható, teljesen új posztóval bevonva 6 dákóval és elefántesont golyóval eladó. Cim a kiadóhivatalban tudható meg.

Bodegát, kimérést,
átvennek, esetleg percentre a kezelést elvállalom. Övadekkel rendelkezem. — Megkereséseket a kiadóba kérek „Biztos megelhetes” jelige alatt.

Pk. 832/1 1921 sz.

Hirdetmény

A hajduböszörményi kir. járásbírórság közhírré teszi, hogy Sipos Józsefné részéről a 26000/1919 I. M. rendelet alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Sipos József hajduhadházi volt lakos holtának nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr Veszprémy Zoltán hajduhadházi ügyvédet rendelte ki.

Hajduhadházon Sipos Sándor és neje Kiss Juliánna szülöktől Sipos József (nős Szabó Margittal) gyermeke kiskoru Sipos Juliánna vagyonos, mint közlegény a 5. honvéd gyalogezredben szolgált és 1915 évi július 1-31 között az olasz harc-téren Görzniei eltűnt.

Felhívja a kir. járásbírórság az eltűnt és mindenkit, hogy abban az esetben, ha az eltűnt életben létező, tartózkodási helyéről, halálának vagy eltűnésének egyéb körülményeiről, így különösen arról lennetudomása, hogy az eltűnt a fentebb jelzett időn túl még életben volt, azt a hirdetménynek e bíróságnál történt ki-függesztésétől számított 60 nap alatt jelentse be a kir. járásbírórságnál, mert ellenkező esetben a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtak nyilvánítás kérdésében határozni.

Hajduböszörmény, 1921. évi március hó 29-én.

Korondy sk. kir. járásbíró.

Kerékgyártó mesternek
ki önállóan tud dolgozni, lehet családos is, lakást és udvart adok. Munkával ellátom, megelhetése biztosítva. Bővebbet levélben vagy személyesen megtudhatók Papp Zsigmond kovácsmester. H. Szoboszló IV. tized 131 szám.

Bauer - telepen

2 szobás családi ház 300 négyszögöl területtel, 5 ablakos utcai fronttal azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 25-től kezdve mindennemű hus, zsír, és hentes áruk kaphatók.
Marhahús kg. 30 kor.
Sertés-hús kg. 54 kor.

Kérem a n. é. közönség pártfogását **SZITEK JÓZSEF** hentes és mézárós (menekült). Nyomató-utca 2. szám. Vár-utca sarok.

Radikál a legjobb patkányirtó szer. Szappanok, parfümök
és mindenféle pipere cikkek, kötszerek, fésű- és keféáruk legolegdrágábban szerezhetőek a **Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.**
Telefon 14-80

Üzletszerző

jutalek és fixfizetés mellett felvételik. Csakis oly egyének adják be pályázatukat, kik ily minőségben már alkalmazva voltak. „Gyakorolt” jeligere a kiadóba.

Családi ház

Kut-utcán 4 szoba hozzávalókkal egy szobás lakás azonnali átvételre eladó. Dezső László Maróthy-utca 19.

MEGHÍVÁS.

A Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság 1920. évi rendes közgyűlését

1921. évi június hó 7-én, délután fél 5 órakor a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank debreczeni pénzügyi hivatalos helyiségében (Szent Anna és Varga-utca sarkán) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 12. §-a szerinti részvényeiket szelvényükkel együtt vagy részvénytársaságunk pénztáránál, vagy Budapestén az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztáránál, vagy Debreczenben a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál legkésőbbben 3 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1920. üzletéről és indítvány a nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. A felmentés iránti intézkedés.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Felügyelőbizottsági tagok választása.
7. A vagyonválság kérdésébeni határozathozatal.

Az Igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok folyó évi május 30-ik napjától kezdve a részvénytársaságunk gyártelepén lévő üzlethelyiségekben — (Vargakert Déli sor 19. szám) az üzleti órák alatt megtekinthetők.

MÉRLEG. Vagyon: Készpénz 48666,35 Ingatlanok 440375,26. Gyári berendezések 565410,66, Készletek 1573215,43, Adóskok 618513,42, Értékpapírok 131635,—, Különbözök 35552,01, Arnelételek 879315,77. Összesen 4092688,80. — Teher: Részvénytőke 780000,—, Tartalékok 725308,01, Értékesítkenési tartalék alap 489638,01, Tisztviselőnyugdíj alap 11392,28, Munkás-jóléti alap 3619,85, Hiteltelek 1800000,—, Adó 89960,—, Fel nem vert osztalékok 5127,50, Átmeneti tételek egyenlege 80993,16, Egyenleg 106399,99, Összesen 4092688,80.

EREDMÉNY. Veszteség: Fizetések, költségek, kamatok, adó 1544215,39, Leírások 267986,75, Nyereség 106399,99, Összesen 1918602,13. Nyereség: Nyereség-árhozatal 21013,50, Árjövővedelem 1882713,40 Házjövővedelem 617,50, Vegyes 14257,73, Összesen 1918602,13.

BARTA ERNŐ
ügyvezető-igazgató.

Igazgatóság: Sesztina Jenő, Haas József, Muraközy László, Pákozdy Sándor, Dr Petzko Ernő, Riekl Antal, Sztankovics János, Popper Ödön, Dr Hollaender József Kádár Gusztáv, Biró Artur, Péteri János, Becht Albert, Kirschner Ede, Dr Gally Kálmán, Zechmeister Nándor, Kenyeres Károly, Eszenyi József.

Jelen mérleg- és eredményszámát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk a Felügyelőbizottság: Tóth István, Abonyi Ferencz, Surgoth Jenő, dr Hollán Miklós, Fidy György, Végh Béla, Farkas Mihály, Kálmán Oszkár, Szántó Béla, Weszter Béla.

Eladó hálószoba

butor, esetleg 3 szobás lakással azonnal átadatik elutazás miatt Dezső László Maróthy-utca 19. szám.